

ΕΝΟΤΗΤΑ 38- Η Μοίρα της Καικιλίας

Γραμματική αναγνώριση

uxor: ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. uxor, uxoris (θηλ.): η σύζυγος
dum: χρον. σύνδ.: ενώ
more: αφαιρ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. mos, moris (αρσ.): έθιμο
prisco: αφαιρ. ενικ. αρσ. του δευτερόκλιτου επιθ. priscus -a -um: αρχαίος -α -ο
omen: αιτ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. omen, ominis (ουδ.): οιωνός
nuptiāle: αιτ. ενικ. ουδ. του τριτόκλιτου επιθ. nuptialis -is -e: γαμήλιος -α -ο
petit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. peto, peti(v)i, petitum, petere 3: ζητώ
filiae: δοτ. ενικ. του ουσ. α' κλ. filia -ae (θηλ.): κόρη
sororis: γεν. ενικ. του ουσ. γ' κλ. soror, sororis (θηλ.): αδελφή
ipsa: ονομ. ενικ. θηλ. της οριστ. αντων. ipse, ipsa, ipsum: ο ίδιος -α -ο
fēcit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. facio, feci, factum, facere 3: δημιουργώ, κάνω
omen: αιτ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. omen, ominis (ουδ.): οιωνός
sacello: αφαιρ. ενικ. του ουσ. β' κλ. sacellum -i (ουδ.): μικρό ιερό, τέμενος
quodam: αφαιρ. ενικ. ουδ. της αόριστης επιθ. αντων. quidam, quaedam, quoddam: κάποιος -α -ο **nocte:** αφαιρ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. nox, noctis (θηλ.): νύχτα
cum: πρόθ. + αφαιρ.: μαζί με
persedēbat: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρατ. του ρ. persedeo, persedi, persessum, persedēre 2: κάθομαι
expectabat: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρατ. του ρ. expecto, expectavi, expectatum, expectāre 1: περιμένω
aliqua: ονομ. ενικ. θηλ. της αόριστης επιθ. αντων. aliqui, aliqua, aliquod: κάποιος -α -ο
vox: ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. vox, vocis (θηλ.): φωνή
congruens: ονομ. ενικ. θηλ. της μετχ. ενεργ. ενεστ. του ρ. congruo, congrui, -, congruere 3: συμφωνώ
proposito: δοτ. ενικ. του ουσ. β' κλ. propositum -i (ουδ.): σκοπός
audirētur: γ' ενικ. υποτ. παθητ. παρατ. του audio, audivi, auditum, audire 4: ακούω
Tandem: χρον. επίρρ.: στο τέλος
puella: ονομ. ενικ. του ουσ. α' κλ. puella -ae (θηλ.): κοπέλα
longā: αφαιρ. ενικ. θηλ. του δευτερόκλιτου επιθ. longus -a -um: μακρός -ιά -ύ
mora: αφαιρ. ενικ. του ουσ. α' κλ. mora -ae (θηλ.): καθυστέρηση
standi: γεν. του γερονδίου του ρ. sto, steti, statum, stare 1: στέκομαι
fessa: ονομ. ενικ. θηλ. του δευτερόκλιτου επιθ. fessus -a -um: κουρασμένος -η -ο [πρόκειται για τη μετχ. παρακ. του ρ. fatiscor, -, -, fatisci 3 (αποθ.): καταπονούμαι, κουράζομαι]
rogāvit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. rogo, rogavi, rogatum, rogāre 1: ζητώ
materteram: αιτ. ενικ. του ουσ. α' κλ. matertera -ae (θηλ.): θεία **ut:** βουλητ. σύνδ.: να
sibi: δοτ. ενικ. θηλ. της προσωπικής αντων. γ' προσ. -, sui, sibi, se, -, a se
paulisper: επίρρ.: για λίγο
loco: αφαιρ. ενικ. του ουσ. β' κλ. locus -i (αρσ.): τόπος (loci -orum: χωρία βιβλίων loca -orum: τόποι)
cederet: γ' ενικ. υποτ. ενεργ. παρατ. του ρ. cedo, cessi, cessum, cedere 3: αποχωρώ, παραχωρώ
dixit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. dico, dixi, dictum, dicere 3: λέω
ego: ονομ. ενικ. θηλ. της προσωπικής αντων. α' προσ. ego: εγώ
libenter: τροπ. επίρρ.: πρόθυμα, ευχαρίστως **t**
ibi: δοτ. ενικ. θηλ. της προσωπικής αντων. β' προσ. tu: εσύ
meā: αφαιρ. ενικ. θηλ. της κτητ. αντων. meus, mea, meum: δικός -ή -ό μου
sēde: αφαιρ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. sēdes, sēdis (θηλ.): θέση
cedo: α' ενικ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. cedo, cessi, cessum, cedere 3: αποχωρώ, παραχωρώ
Hoc: αιτ. ενικ. ουδ. της δεικτ. αντων. hic, haec, hoc: αυτός -ή -ό
dictum: αιτ. ενικ. του ουσ. β' κλ. dictum -i (ουδ.): λόγος
paulo: αφαιρ. ενικ. ουδ. του δευτερόκλιτου επιθ. paulus -a -um: λίγος -η -ο
post: χρον. επίρρ.: αργότερα
res: ονομ. ενικ. του ουσ. ε' κλ. res, rei (θηλ.): πράγμα, πραγματικότητα
confirmāvit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. confirmo, confirmavi, confirmatum, confirmāre 1: επιβεβαιώνω
mortua est: γ' ενικ. οριστ. παρακ. του ρ. morior, mortuus sum, mortuum, mori 3 αποθ.: πεθαίνω
vixit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. vivo, vixi, victum, vivere 3: ζω
multum: ποσot. επίρρ.: πολύ
amāvit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. amo, amavi, amatum, amāre 1: αγαπώ **postea:** χρον. επίρρ.: αργότερα
matrimonium: αιτ. ενικ. του ουσ. β' κλ. matrimonium -ii (-i) (ουδ.): γάμος
duxit: γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. duco, duxi, ductum, ducere 3: οδηγώ

ΕΝΟΤΗΤΑ 38- Η Μοίρα της Καικιλίας

Συντακτική Ανάλυση

- Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiāle petit filiae sororis:** δευτερεύουσα χρονική πρόταση .
petit: ρήμα, **Caecilia:** υποκ., **uxor:** παράθεση στο Caecilia, **Metelli:** γενική κτητική στο uxor, **omen:** αντικ. στο petit, **nuptiāle:** επιθ. προσδ. στο omen, **filiae:** δοτική προσωπική χαριστική από το petit, **sororis:** γενική κτητική στο filiae, **more:** αφαιρετική του τρόπου στο petit, **prisco:** επιθ. προσδ. στο more.
- ipsa fēcit omen:** κύρια πρόταση κρίσης.
fēcit: ρήμα, **ipsa:** υποκ., **omen:** αντικ. στο fēcit.
- Nam in sacello quodam nocte cum sororis filiā persedēbat:** κύρια πρόταση κρίσης.
persedēbat: ρήμα, (**Caecilia:**) υποκ., **in sacello:** εμπρ. προσδ. της στάσης σε τόπο στο persedēbat, **quodam:** επιθ. προσδ. στο sacello, **cum filiā:** εμπρ. προσδ. της κοινωνίας στο persedēbat, **sororis:** γενική κτητική στο filia, **nocte:** αφαιρετική του χρόνου στο persedēbat.
- expectabatque:** κύρια πρόταση κρίσης.
expectabat: ρήμα, (**Caecilia:**) υποκ.
- dum aliqua vox congruens proposito audirētur:** δευτερεύουσα χρονική
audirētur: ρήμα, **vox:** υποκ., **aliqua:** επιθ. προσδ. στο vox, **congruens:** επιθ. προσδ. στο vox, **proposito:** δοτική ως συμπλήρωμα (αντικ.) στο congruens.
- Tandem puella, longā mora standi fessa, rogāvit materteram:** κύρια πρόταση κρίσης.
rogāvit: ρήμα, **puella:** υποκ., **materteram:** άμεσο αντικ. στο rogavit, **fessa:** αιτιολογική μετοχή² στο ρήμα συνημμένη στο υποκ. puella (προτερόχρονο), **mora:** αφαιρετική της αιτίας (έξωτ αναγκ αίτιο) στο fessa, **longā:** επιθ. προσδ. στο mora, **standi:** γενική (του γερονδίου) ως συμπλ. (αντικειμενική) στο mora, **Tandem:** επιρρ. προσδ. του χρόνου στο rogavit.
- ut sibi paulisper loco cederet:** δευτερεύουσα βουλητική πρόταση **cederet:** ρήμα, (**matertera:**) υποκ., **sibi:** δοτική προσωπική χαριστική από το cederet (έμμεση αυτοπάθεια), **loco:** αφαιρετική της απομάκρυνσης στο cederet (λειτουργεί ως αντικ. στο cederet) **paulisper:** επιρρ. προσδ. του χρόνου στο cederet.
- Tum Caecilia puellae dixit:** κύρια πρόταση κρίσης.
dixit: ρήμα, **Caecilia:** υποκ., **puellae:** αντικ. στο dixit, **Tum:** επιρρ. προσδ. του χρόνου στο dixit.
- «ego libenter tibi meā sede cedo»:** κύρια πρόταση κρίσης.
cedo: ρήμα, **ego:** υποκ., **tibi:** δοτική προσωπική χαριστική από το cedo, **sēde:** αφαιρετική της απομάκρυνσης στο cedo (λειτουργεί ως αντικ. στο cedo), **meā:** επιθ. προσδ. στο sēde, **libenter:** επιρρ. προσδ. του τρόπου στο cedo.
- Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit:** κύρια πρόταση κρίσης.
confirmāvit: ρήμα, **res:** υποκ., **ipsa:** επιθ. προσδ. στο res, **dictum:** αντικ. στο confirmāvit, **Hoc:** επιθ. προσδ. στο dictum, **post:** επιρρ. προσδ. του χρόνου στο confirmāvit, **paulo:** αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο post.
- Nam mortua est Caecilia:** κύρια πρόταση κρίσης. **mortua est:** ρήμα, **Caecilia:** υποκ.
- quam Metellus, -, multum amāvit:** δευτερεύουσα αναφορική προσδ στο Caeciliam
amāvit: ρήμα, **Metellus:** υποκ., **quam:** αντικ. στο amāvit, **multum:** επιρρ. προσδ. του ποσού στο amāvit.
- dum vixit:** δευτερεύουσα χρονική πρόταση
vixit: ρήμα, (**Caecilia:**) υποκ. **14. postea is puellam in matrimonium duxit:** κύρια πρόταση κρίσης.
duxit: ρήμα, **is:** υποκ., **puellam:** αντικ., στο duxit, **in matrimonium:** εμπρ. προσδ. της εισόδου σε κατάσταση στο duxit, **postea:** επιρρ. προσδ. του χρόνου (χρονική ακολουθία) στο duxit.